

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21929 - Treball Social amb Famílies Multiproblemàtiques / 1
Titulació	Grau de Treball Social - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
José Francisco Campos Vidal (Responsable) quico.campos@uib.es	11:00	14:00	Dimarts	18/09/2018	25/06/2019	Despatx nº 2 de l'Edifici Beatriu de Pinós
Tatiana Casado De Staritzky tatiana.casado@uib.es	14:00	15:00	Dilluns	10/09/2018	18/02/2019	1 beatriu pinós
Marta Marco Collado marta.marco@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

L'assignatura de Treball Social amb famílies multiproblemàtiques forma part del mòdul Treball Social, conceptes, mètodes, teories i aplicacions, conformat per les següents matèries: Metodologia de la intervenció en el Treball Social de Casos; Dimensió individual en el Treball Social de Casos; Dimensió Familiar en Treball Social de casos: models, processos i tècniques d'intervenció; Teoria i models de Treball Social Comunitari; Processos i tècniques del Treball Social Comunitari; Treball Social en Xarxes y Sistemes amplis; Intervenció en Crisis i Mediació i resolució de conflictes.

Específicament, aquesta assignatura de 6 crèdits ECTS, forma part de la matèria Mètodes, models i Tècniques de Treball Social, que està vinculat amb continguts i competències específicament lligades al perfil professional quan desenvolupen les seves funcions en múltiples situacions i contexts.

Aquesta assignatura té els següents objectius:

- Comprendre la definició, existència i pràctica de, i amb, famílies en situació d'especial dificultat.
- Desenvolupar una perspectiva psicosocial que permeti comprendre el procés i la multiplicitat de factors que concorren en la producció i reproducció d'aquestes famílies a la societat actual.
- Generar un procés de comprensió i reflexió sobre l'origen, evolució i característiques d'aquestes famílies, així com la seva definició des de diferents perspectives teòriques.
- Definir i analitzar el paper dels diferents actors que intervenen en el treball socio-relacional amb aquestes famílies.
- Aprofundir en l'adquisició d'eines teòriques i pràctiques pròpies del Treball Social en la intervenció socio-relacional amb aquestes famílies.

Guia docent

- Proporcionar eines i recursos pràctics per la intervenció i la generació de processos de canvi amb famílies en situació d'especial dificultat en diferents contextos socials, econòmics i culturals.

Requisits

No té requisits formals.

Recomanables

No té requisits formals. Així i tot, és una assignatura de 4rt any, raó per la qual s'aconsella que l'estudiant hagi cursat les assignatures: Metodologia de la intervenció en el treball social de casos; Relació d'Ajuda; Dimensió Individual en el treball social de casos; Dimensió familiar en el treball social de casos.

Competències

Específiques

- * * CE5. Capacitat de resolució de situacions de risc, prèvia identificació i definició de la seva naturalesa. .
- * * CE7. Capacitat de promoure el creixement, desenvolupament i independència de les persones per tal de facilitar enfortir les seves habilitats de relació interpersonal, i millorar les seves condicions de vida. .

Genèriques

- * * CG5. Capacitat d'establir relacions professionals, identificant necessitats, problemes, dificultats i conflictes, amb l'objectiu d'identificar la manera més adequada d'intervenció. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Bloc 1. FAMÍLIA MULTIPROBLEMÀTICA

Bloc 2. EL MODEL ECOLÒGIC-SISTÈMIC I TREBALL SOCIAL DE CASOS

Bloc 3. EVALUACIÓ I INTERVENCIÓ AMB FED

Bloc 4. FAMÍLIES, XARXES I SISTEMES MÉS AMPLIS (SMAF)

Continguts temàtics

Bloc 1. FAMÍLIA MULTIPROBLEMÀTICA

1.1 Evolució del concepte. Revisió històrica.

1.2 Eixos descriptius de la FMP

1.3 La visió de les FMP com a famílies en situació d'especial dificultat.

Guia docent

Bloc 2. EL MODEL ECOLÒGIC-SISTÈMIC I TREBALL SOCIAL DE CASOS

2.1 Contexte social i la interrelació entre família, comunitat i contexte cultural.

2.2. Descripció i principis del model ecològic.

2.2.1 Estructures: Microsistema, Mesosistema, Exosistema, Macrosistema.

Bloc 3. EVALUACIÓ I INTERVENCIÓ AMB FED

3.1 Constructivisme social.

3.1.1 Marc conceptual i operatiu de les estratègies d'intervenció des de diversos contextes de relació per al canvi: de control, assistencial, terapèutic i de supervisió.

3.1.2 Intervenció integral, multimodal y multiprofessional.

3.2 Evaluació del sistema familiar: necessitats, factors de risc i de protecció

3.2.1 Entrevistes: primera entrevista, entrevistes d'estudi.

3.2.2 El diagnòstic diferencial de la FED i de la seva xarxa.

3.3 Construcció de metes i objectius compartits. Pla d'intervenció i intervenció amb la xarxa de suport formal

3.4.L'aliança terapèutica amb la família

3.5. Contextos familiars cronificats

3.6. Resiliència Familiar

3. 7 Intervención Colaborativa amb FED

Bloc 4. FAMÍLIES, XARXES I SISTEMES MÉS AMPLIS (SMAF)

4. 1 Intervenció en xarxa.

4.2 Intervenció com a procés de co-construcció.

4.3 Dificultats en la intervenció en xarxa.

4.4 Pautes i estratègies per treballar des d'una col·laboració amb la resta de professionals i serveis.

4.5 Impacte de la intervenció sobre els professionals. Contexts de col·laboració: entre el desitj i la realitat.

Metodologia docent

L'assignatura és especialment instrumental. Això implica l'adquisició de coneixements teòrics, així com l'adquisició i entrenament de les habilitats i tècniques. Per aquesta raó, l'espai pràctic de l'assignatura té un pes molt important, tant pel que fa a la part presencial com pel que fa a la part d'estudi autònom.

Volum de feina

Les classes magistrals tenen periodicitat setmanal, i les classes pràctiques seran quinzenals. És imprescindible el treball autònom per al desenvolupament de les classes pràctiques presencials.

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	L'objectiu és aportar a l'alumnat coneixements específics referits als temes compresos als 4 blocs del temari, a través de classes magistrals, debats i anàlisi conjunt en el grup-classe.	27
Classes pràctiques	Laboratori	Grup mitjà (M)	Desenvolupament de determinats moments del procés d'ajuda a una família en situació d'especial complexitat. En sessions quinzenals de dues hores, d'aniran treballant els continguts que es determinin per a cada sessió. L'alumnat comptarà a principi de curs amb un cronograma on es detallaran els continguts a treballar a cada sessió, i duran la tasca realitzada per facilitar el bon desenvolupament de la sessió. L'assistència és obligatòria en un 85% de les sessions (una justificada i una altra sense justificar), per poder ser avaluat/da.	14
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Dia 29 d'octubre de 2018 (període d'avaluació contínua) es realitzarà un examen tipus test (a classe teòrica) sobre part del temari i lectures seleccionades.	2
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Dia 17 de desembre (període d'avaluació contínua) es realitzarà un examen tipus test sobre la resta del temari (a classe teòrica)	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració tasques sessions	L'alumnat durà a cada sessió pràctica les tasques que s'hagin indicat. En cas d'absència, l'alumnat es compromet a acudir a tutoria en un termini de 7 dies amb la tasca realitzada. El primer dia de classe disposaran del cronograma d'activitats i tasques. El treball final consistirà en l'entrega de les tasques realitzades, juntament amb alguns instruments bàsics (genograma, ecomapa i esquema del procés d'intervenció), el dia 11 de gener (període d'avaluació complementària).	50
Estudi i treball autònom individual	Estudi de la matèria	Adquisició de continguts relacionats amb la matèria i sobre lectures seleccionades, fent-se dos exàmens tipus test (dia 29 octubre, temari i lectures seleccionades i dia 17 de desembre, resta del temari), al període d'avaluació contínua	55

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura té una part d'avaluació continua (part teòrica) i una part d'avaluació en període d'avaluació complementària (treball de pràctiques). L'avaluació continua es realitzarà amb dos exàmens tipus test (dia 29 octubre, temari i lectures seleccionades, dia 17 desembre, resta del temari). El dia 11 de gener (como a màxim) se entrega el treball de pràctiques.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Dia 29 d'octubre de 2018 (període d'avaluació contínua) es realitzarà un examen tipus test (a classe teòrica) sobre part del temari i lectures seleccionades.
Criteris d'avaluació	Es realitzarà examen tipus test dia 29 octubre (part del temari i lectures seleccionades).
Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5	

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Dia 17 de desembre (període d'avaluació contínua) es realitzarà un examen tipus test sobre la resta del temari (a classe teòrica)
Criteris d'avaluació	Es realitzarà examen tipus test dia 17 de desembre (resta del temari).
Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5	

Elaboració tasques sessions

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	L'alumnat durà a cada sessió pràctica les tasques que s'hagin indicat. En cas d'absència, l'alumnat es compromet a acudir a tutoria en un termini de 7 dies amb la tasca realitzada. El primer dia de classe disposaran del cronograma d'activitats i tasques. El treball final consistirà en l'entrega de les tasques

Guia docent

Criteris d'avaluació realitzades, juntament amb alguns instruments bàsics (genograma, ecomapa i esquema del procés d'intervenció), el dia 11 de gener (període d'avaluació complementària).
L'alumnat prepararà per a cada sessió pràctica (que és quinquenal) la tasca assignada. L'assistència és obligatòria, havent d'assistir mínim a un 85% de les sessions (una falta justificada i una altra sense justificar). En cas d'absència (justificada o no), disposa de 7 dies per entregar la tasca realitzada.

Per poder ser avaluat/da cal:

1. - Assistir almenys al 85% de les sessions.
2. - Dur la tasca preparada a cada una de les sessions, ja que es treballarà dins l'aula amb el material que hagin preparat prèviament. El primer dia de classe es presentarà un cronograma de l'assignatura amb els continguts a preparar per a cada sessió.

Dia 11 de gener (període d'avaluació complementària) entregará a través d'AULA DIGITAL la recopilació de tasques (corregides a cada sessió), juntament amb genograma, ecomapa i esquema del procés d'intervenció, EN FORMAT PDF. En cas de que el treball estigui incomplet o amb greus deficiències, es podrà tornar a entregar dins el període d'avaluació extraordinària de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Aquí trobareu els textos de referència per al desenvolupament del temari. A bibliografia complementària trobareu material per aprofundir en els continguts de l'assignatura

Bibliografia bàsica

- Coletti, M. y Linares, J.L.(comp.), (1997). *La intervención sistémica en los servicios sociales ante la familia multiproblemática. La experiencia de Ciudad Vella*. Barcelona: Paidós
- Duncan, B., y Sparks, J. (2017). The Partners for Change Outcome Management System. In J. L. Lebow, A. L. Chambers, & D. C. Breunlin (Eds.), *Encyclopedia of Couple and Family Therapy* (pp. 1-10). New York: Springer.
- Escudero, V. (2009). *Guía práctica para la intervención familiar*. Junta de Castilla y León, Consejería de Familia e Igualdad de Oportunidades. Gerencia de Servicios Sociales.
- Escudero, V. (2012). *Guía práctica para la intervención familiar II. Contextos familiares cronificados*. Junta de Castilla y León, Consejería de Familia e Igualdad de Oportunidades. Gerencia de Servicios Sociales.
- Friedlander, M.L.; Escudero, V. y Heatherington, L. (2009). *La alianza terapéutica*. Barcelona: Paidós.
- Imber-Black, E. (2000). Familias y sistemas amplios. Buenos Aires: Amorrortu editores, S.A.
- Madsen, W. (2007). *Collaborative therapy with multi-stressed families*. New York: The Guilford Press
- Minuchin, C.; Colapinto, J. y Minuchin, P. (2000). *Pobreza, institución y familia*. Barcelona: Paidós.
- Ramos, R. (2015). *Terapia narrativa con familias multiproblemáticas*. Madrid: ediciones Morata.
- Rodríguez, M. (2003). La Familia Multiproblemática y el Modelo Sistémico. *PORTULARIA*, 3, 89-115.
- Sousa, L. (2005). Building on personal networks when intervening with multi - problem poor families. *Journal of Social Work Practice*, 19(2), 163-179.
- Sousa, L., Ribeiro, C., y Rodrigues, S. (2006). Intervention with multi - problem poor clients: towards a strengths - focused perspective. *Journal of Social Work Practice*, 20(2), 189-204. <https://doi.org/10.1080/02650530600776913>
- Sharlin, S. A., y Shama, M. (2000). *Therapeutic intervention with poor, unorganized families*. London: Haworth.

Bibliografia complementària

Guia docent

- Navarro M. I. (2002). La Intervención Psicosocial con Familias Multiproblemáticas: La Perspectiva Ecológica. Tesis de doctorado. Universitat de Valencia. Servei de Publicacions. Web: <http://www.tdx.cat/handle/10803/10176;jsessionid=F8A4965859B4C70F7AE0D259DD0E8A45.tdx2>
- Panadès, C. (2001). Famílies i Servei Multiproblemàtics. L'Ecosistema del maltractament Infantil. Alimara, Revista de Treball Social, 47 (Segona Època), 27-54. Web: <http://www.revistaalimara.net/arxiu/112.pdf>
- Sluzki, C. (1996). *La red social: fronteras de la práctica sistémica*. Barcelona: Gedisa.
- Sousa, L. (2007). Beliefs and values of family doctors and multi-problem poor clients. *Quality in Primary Care*, 15(5), 277-283.
- Sousa, L., y Costa, T. (2010). The multi-professional approach: front-line professionals' behaviours and interactions. *International Journal of Social Welfare*, 19(4), 444-454.
- Sousa, L., y Eusébio, C. (2005). When multi-problem poor individuals' values meet practitioners' values! *Journal of Community and Applied Social Psychology*, 15(5), 353-367. <https://doi.org/10.1002/casp.835>
- Sousa, L., y Eusébio, C. (2007). When multi-problem poor individuals' myths meet social services myths. *Journal of Social Work*, 7(2), 217-237.
- Sousa, L., Ribeiro, C., y Rodrigues, S. (2007). Are practitioners incorporating a strengths-focused approach when working with multi-problem poor families? *Journal of Community and Applied Social Psychology*, 17(1), 53-66. <https://doi.org/10.1002/casp.875>
- Sousa, L., y Rodrigues, S. (2009). Linking formal and informal support in multiproblem low-income families: the role of the family manager. *Journal of Community Psychology*, 37(5), 649-662.
- Sousa, L., y Rodrigues, S. (2012). The collaborative professional: towards empowering vulnerable families. *Journal of Social*, 26(4), 411-425. <https://doi.org/10.1080/02650533.2012.668878>
- Sutherland, O., y Strong, T. (2011). Therapeutic collaboration: a conversation analysis of constructionist therapy. *Journal of Family Therapy*, 33(3), 256-278.
- Walsh, F. (2016). *Strengthening Family Resilience. Third Edition*. New York: the Guilford Press.

